Eerste Kamer der Staten-Generaal

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 45
fax 070-312 92 33

e-mail griffier@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw dr. G. ter Horst
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

datum *2 oktober 2009*
kenmerk *138206.04u*

Geachte mevrouw Ter Horst,

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis der Koningin heeft met interesse kennis genomen van uw brief van 26 juni jl. betreffende de procedure van grondwetswijziging en de rol en functie van een demissionair kabinet (kenmerk 2009-000036681).

Binnen de commissie bestaat het gevoelen dat het kabinet de bevoegdheid van een demissionair kabinet om te beslissen over het al dan niet bekrachtigen van wetsvoorstellen tot grondwetsherziening onvoldoende scherp omlijnt en daarmee vragen oproept ten aanzien van de grenzen aan de uitoefening van die bevoegdheid. In de brief wordt immers gesteld: "Een demissionair kabinet dat voor de vraag tot bekrachtiging komt te staan kan besluiten tot bekrachtiging, tot niet-bekrachtiging of besluiten het besluit daarover over te laten aan het volgende kabinet, indachtig de opdracht al datgene te blijven verrichten dat het in het belang van het Koninkrijk noodzakelijk acht." De commissie vraagt zich af of een demissionair kabinet in de geschetste situatie staatsrechtelijk de volledige vrijheid heeft een aanvaard wetsvoorstel tot grondwetsherziening wel of niet te contrasigneren. Kunt u nog eens gemotiveerd aangeven in hoeverre er staatsrechtelijke of staatkundige bezwaren bestaan tegen de beslissing van een demissionair kabinet om (g)een contraseign te plaatsen onder een besluit tot bekrachtiging van een met tweederde meerderheid in beide Kamers aanvaard voorstel tot grondwetsherziening?

De commissie gaat er in ieder geval vanuit dat het kabinet de interpretatie van de commissie van terughoudendheid deelt en met de commissie van mening is dat een demissionair kabinet de beslissing omtrent contra-signering in de regel zal doorschuiven naar een nieuw, volwaardig kabinet ten aanzien waarvan de vertrouwensregel weer volledig functioneert. De commissie verneemt dienaangaande gaarne nader bericht.

Voorts gaat de commissie er vanuit dat de schriftelijke overleggen over de grondwetswijziging en het schriftelijk overleg betreffende de toezeggingen over de opdracht aan de Staatscommissie Grondwet (Kamerstuknummers 28 331, H en 31 700 VII, F) worden meegewogen in de komende notitie van het kabinet over grondwetswijziging ten aanzien van (onder andere) de herzieningsprocedure. Ook op dit punt ontvangt de commissie van u gaarne nader bericht.

Hoogachtend,

Drs. L.M.L.H.A. Hermans
Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin (BZK/AZ)